16de JAARGANG CURAÇAO DEN 18den NOVEMBER 1899. No 829

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire en Aruba per drie maanden fl. 2, — met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0,20.

BUREAU VAN DIT BLAD
PLEIN VAN PIETERMAAI, N°. 129

E Courant aki ta sali toer dia Sabra.
Su prijs di abonnement ta fl. 2, — pa tres luna pagar pa dilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire, Aruba fl. 10,— pa anja.
Un number só fl. 0,20.

Curaçao, 17 November.

Een allergewichtigste ontdekking.

Menigeen onzer lezers heeft wel eens gehoord van de apentheorie, d. w. z. van die wetenschap, die niet bewijst, maar vaststelt, dat de mensch afstamt van een aap. Millioenen jaren geleden zou God of, zooals de ongeloovigsten zeggen : de Natuur, een wezen voortgebracht hebben, dat noch mensch, noch aap noch visch, noch kruipdier was, maar waaruit zich langzamerhand (b. v. alle duizend jaar een stapje) een aap zou ontwikkeld hebben, die zich wederom zou vervormd hebben tot een mensch. Dat noemt men ontwikkelings- of evolutie leer. In hoeverre die leer te rijmen valt met hetgeen men in den Bijbel leest over de schepping des menschen en met hetgeen de geschiedenis ons leert over den mensch, die nu toch al in zesduizend jaren geen enkele verandering heeft ondergaan, blijve hier buiten bespreking. Voor moeilijkheden staan de heeren der hypothese niet stil : zij maken een nieuwe vooronderstelling en klaar zijn ze.

Sinds Darwin in Engeland en Drummond in Amerika het eerst met hunne theorie voor den dag kwamen, heeft men vlijtig gezocht naar zekere schakels in de keten, die, (altijd in de verbeelding der geleerde Heeren) bestaan moet tusschen den mensch en het eerste voortbrengsel der natuur. Nu is men er werkelijk in geslaagd eene reeks van dieren te rangschikken, waarvan er sommige totaal verdwenen zijn, doch waarvan men de geraamten nog terugvindt. Inderdaad, als men de verslagen leest van sommige geleerde opdelvers, en hoe zij die geraamten in elkander weten te zetten en er geleerde namen voor weten te vinden, dan is men waarlijk geneigd eene zekere ontwikkeling of evolutie aan te nemen ; tegelijk echter komt altijd de gedachte bij ons op, dat men in deze evolutie-leer veel meer *gelooven* moet, d. i. aannemen op het gezag van anderen, dan waar het de eeuwenoude waarheden des geloofs betreft, en dat men veel moeilijker dingen te slikken krijgt, dan in het oude "versleten" christelijk geloof. Maar daarvan afgezien, blijft er ook voor den volbloed evolutionist veel over, dat ook voor hem onverklaarbaar blijft. Men noemt dat in hunne taal: het ontbreken van sommige schakels in de keten der wezens. Nu zegt ons gezond verstand, dat een ketting, waaraan eenige schakels ontbreken, van nul en geener waarde is ; vraag dat maar eens aan een schipper of matroos, — alsook, dat een ketting nooit sterker is dan haar zwakste schakel. Maar toch, men behoudt altijd nog de hoop, dat men de ketting wel eens ooit zal kunnen completeeren. Zoo heeft men lang gezocht naar de schakel tusschen aap en mensch. Al zijn er sommige punten van overeenkomst, er blijft toch nog zooveel verschil over, dat niemand, zelfs geen idioot, zich vergissen zal tusschen aap of mensch. Zoo heeft de mensch een volmaakte wervelkolom, daardoor munt hij boven vele geschapen wezens uit. Hoe komt hij daaraan? De vorige „schakels" hadden dat niet. Waar is de overgang? Vele visschen hebben vinnen, vele dieren, die onder onze voorgangers geteld worden, hadden een staart. Waar is dat alles gebleven ?

Wij waren zoo gelukkig, onlangs eene "predikatie" te lezen (ja, lezer, eene *predikatie*, dus lach niet) over het onderhavige onderwerp. 't Was eene voordracht gehouden door niemand minder dan de beroemde Protestantsche leeraar Dr. Charles H. Parkhurst van New-York. Hij sprak zijn eerbiedig luisterend gehoor aan met de zalvende woorden : "Zelfbewuste gorillas en chimpansees !" Men begrijpt, welk een indruk die woorden gemaakt moeten hebben op ooren, die tot dan toe heel anders waren toegesproken. Het werd er niet beter op, toen men verder hoorde dat er in den beginne evenveel gorilla-natuur in den mensch was als zelfbewustzijn. Voor hem, Dr. Parkhurst bestaat er niet de minste twijfel, de mensch heeft zich ontwikkeld van de laagste diersoort tot wat hij tegenwoordig is. Maar hoe komt het, dat men in 6000 jaar geen verdere ontwikkeling meer ziet ? Dat komt, orakelde Dr. Parkhurst, omdat de ontwikkeling ophield, daar waar bewustzijn begon. Hoe jammer ! Hadden wij dat bewustzijn maar niet, dan werden we misschien nog arenden of wat nog beter is : Engelen ! Maar de ontbrekende schakels, waar haalt ge die vandaan, waarde Doctor ? (!), daarover geen moeilijkheid ! Doch de manier, waarop Dr. Parkhurst zich daar doorheen slaat, is al te interessant, om niet zijne eigene woorden te citeeren.

Wij ontleenen ze aan 't verslag, dat *The New-York Herald* van de voordracht geeft :

"Och, in zekeren zin heeft de mensch de ontbrekende schakel reeds in zich zelven gevonden. Het is geen parodox, maar een wetenschappelijk volkomen bewezen feit (!!!) dat de geschiedenis van elk menschelijk embryo (wordende vrucht) eene herhaling is van geheel de voorvaderlijke geschiedenis des menschen. In de verschillende toestanden vertoont het embryo één voor één de lange serie van dieren, waarvan de mensch afstamt ; iedere lagere diersoort krijgt daar een herinnering. B. v. de mensch wordt genoemd als het hoogste voorbeeld van wezens, die een wervelkolom bezitten. De laagste soort nu der wervel-dieren is de *amphioxus*, die nog bestaat in de lage wateren der Middelandsche zee. Zóó onvolmaakt is het rugbeen van dezen verwijderden voorvader des menschen (*Sic*), dat het eigenlijk geen been is, maar alleen eene aanduiding of voorspelling er van in kraak- of knorbeen. Nu, in het menschelijk embryo verschijnt de wervelkolom in 't eerst volkomen gelijk aan die van den amphioxus. Men zou dus kunnen zeggen : dat embryo is geen menschelijk wezen, maar een amphioxus. Sommige vroegere amphioxus, zooals de biologisten ons verzekeren. (of op den mouwspelden : *Red. Am.*) ontwikkelden zich met tertijd tot visch. Zoo gaat ook weldra het embryo over in den visch-staat. Het heeft kieuwen, echte kieuwen, in plaats van ooren, en vinnen in plaats van beenen. Dan komt het kruipdier en zoo gaat het alle schakels der keten langs.

"Er is geen enkele schakel die ontbreekt (Als 't waar is, zijn er toch erg zwakke bij. *Red.*) Ongeveer na vier maanden heeft het een staart veel langer dan een zijner ledematen en bezit zelfs de spieren om dien staart te bewegen. De staart verdwijnt langzamerhand in een meer onvolmaakt overblijfsel onder de huid. Het kind wordt geboren met dien staart, en behoudt hem gedurende heel zijn leven!!! Gij, waarde Heer, gij, geëerde Mevrouw, ja, gij allen bezit dat onvolmaakte aanhangsel, zelfs op dit oogenblik. (Ons dunkt, hier zien wij geheel het gehoor, vol ontzetting de rechterhand naar achteren bewegen tot waar de rug van naam verandert; *Red.*)

FEUILLETON.

HONOR I COMBATE.

(26)

Poco–poco i ronco é dici porfin :

— Só.... bo ta kibra anto bo palabra.... Bo ta stima mi ? Bo ta un criatura caprichosa, egoista. Mi tabata loco di a confia riba bo. Pa mi parti, un rajo parti *Hartenstein* i su mondi, koe bo ta stima asina tantoe.... Esai lo ta un sorpresa pa papa. Bobo, koe mi tabata, mi a biséle ainda, koe bo a comprendé ki un felicidad lo ta pa nos, si Erich honra bo, di toema bo pa su esposa.

Ketoe i sin movéˊsu curpa, Erna a larga su roeman desahoga su rabia riba djé. Sin embargo awor el a lamanta su cabez i dici coe un tono firme, mirando su roeman den su cara :

— Si bo a haci asina, anto bo a papia un mentira. Mi a papia masjar clar pa bo por a comprendé mi robes.

Harteneck a bolbé coeminza camna bai–bini den su kamber, tirando toer cos koe é topa den camina, for di su curpa.

— Si den mi desesperacion mi a cometé un bobidad, ta bo tin culpa, é dici coe su roeman despues di un pausa. Mi no por a soporta mas ; Lily su *dote* no ta asina tantoe i mi tin debe koe mi no por bira mi curpa.

Erna a tapa su cara coe su dos manoe i lágrima tabata corré na su cara. Na es mes ora el a keda para ketoe i el a poné su stoel trobé banda di Erna. Si Erna a poné atencion noema na su súplica....

—Erna, corda bo bon ; é dici awor coe henteramente otro tono. Imagina bo un instante, kiko ta spera nos. Bo ta keré podiser koe mi no ta stima es lugar koe nos toer dos a nacé ? Boso, muger, por expresa bo sintimentoe mehor den palabra boenita. Aunké nos, homber, no por, nos sintimentoe no ta menos profundo....Awor sí, mi ta combini, den cualkier cos, Erich por ta otro manera ; ma mi roeman, oenda lo bo haja un homber, koe lo no tin su particularidad. Un muger balente, manera bo, mi roeman, lo sabi di vencé es particularidadnan ai. Tené cuidao noema, i lo bo logra pronto. Su locura di ajera parcé a molestia bo terribel. Eichstett tabata ofender pa su muger i awor bo kier doena Erich su congé.

Erna tabata mira su roeman coe tristeza, mientra ainda algun lágrima tabata corré na su cara.

—Si den conducta di Neinstetten na fiesta mi no ta mira un porfiada striki leger, despues koe un dia adilanti tabatin den djé i mi i den presencia di papa un encuentro asina desagradabel, nos no tin necesidad di discuti mas airiba, Herman. Acepta koe tabata di último, koe tabata falta pa combencé mi. Awor no por mas tantoe, mi ta debé esai na mi mes.

Su roeman no a larga di mira es corrar débil, koe su cara a bira. Rabiar é tabata delibera den djé mes, koe lo é sigi suplica of koe a jega es momentoe pa é bisé den su cara, koe é conocé es berdadera motiboe di su nengamentoe.

Erna a sigi :

—Ta en berdad un speranza loca, ora den profundo di mi coerazon mi a poné es confianza ai den bo, coe bo, recordando nos carinjo fiel i amistad, lo bo a para na mi lado cerca papa.

—Esai mi ta poné den bo mes consideracion. Desperta recuerdonan di toer es siguranzanan di carinjo, saca toer es cosnan for di bo cabez. Lo mi papia asina formal coe Erich, koe humiljante lo é bin pidi bo pordon.

—Erich! Erna a respondé mas ó menos impaciente. Mi no por. No pidi mas tantoe. Bo conocé mi masjar bon, di tin necesidad di siguranza ainda cerca mi, koe ta pa un orguljo di mucha mi ta nenga di cumpli coe bo deseo.

Coe un bofonada frioe el a respondé :

—Si mi conocé bo bon i penetrando bo, ta alivia mi. Mi sabi exactamente ta for di ki dia bo a cambia.

Sigur papa lo ricibi es enamorado nobo coe braza abrir. Den es nesji basjir aja lo tin sigur mehor bida koe den castiljo Neinstetten. Koe bai bo bon. Ki loca mugernan ta, si nan ta enamora... Bo tin algo mas di papia of bo ta permiti mi di bai ?

Falta poco Erna no por a goberna su mes mas. El a kita su cara for di su roeman. Haciendo un profundo compliment es hoben a sali for di kamber, cerando es porta coe violencia.

Den salon el a keda para, manera clabar na suela. Toer su razonnan a agota ? No tabatin nada mas, koe por tabatin influho riba Erna ? Kiko koe por pensa, ningun camina é ta haja un salida.

Un stoel a hala den kamber di su tata. Coe ligereza es oficial Harteneck a cohé su petji for di riba mesa i el a sali coe su sabla den su mân i coe masjar prudencia. E no tabatin gustoe di contra coe su tata. Erna sol mester carga coe su rabia hustoe.

***

Si drilmente fastioso di recruutnan caba, oficialnan sâ tin coestumber di reuni den un fonda na Mercado, pa coe un bon almuerzo nan loebida fatiga di sirbisiji.

Ai també Eichstett a bai, asina koe último orden tabata doenar.

Ridiculamente el a toema su lugar di coestumber den hoeki di bentana.

Es mesanan chikitoe tabata toer ocupar. Es paseo di sjers naturalmente tabata principal tema di combersacion. Cada bez nan tabata grita : "Eichtett, tabata famoso." I nan tabata pidié un repiticion di es pleizier. Ma el a nenga toer proposicion.

—Amigoenan, mi ta muy reconocido pa boso homenage, ma mi ta spera koe lo ta basta.

(*E ta sigi*).

"Het kind wordt meer geboren als een viervoeter dan als een tweevoeter, meer als een aap dan als een menschelijk wezen. Het kruipt veel liever op handen en voeten dan dat het rechtop gaat. Nog meer overtuigend (?!) is het feit, dat in de eerste maand van zijn bestaan het grijpvermogen van een kind enorm is en enkel kan vergeleken worden met het grijpvermogen van een aap. Geheel zijn spierstelsel mag nog zwak zijn, de buigspieren van zijn voorarm zijn zóó sterk, dat zij die van menig volwassene overtreffen. Als gij een pasgeboren kind een stok voorhoudt, dan zal het dien met zijne tengere handjes grijpen en daar aan gaan hangen juist als een aap aan de takken van een boom. Daar komt dus (!!) duidelijk der apen neiging tot boomklimmen voor den dag.

"Het is misschien gewaagd, aan eene jonge moeder te zeggen, dat haar kind, waarop ze zoo trotsch is, eigenlijk in de vier eerste weken van zijn bestaan de ontbrekende schakel is. Toch is het zoo. Want laat ze maar eens letten op de wanverhouding, die er bestaat tusschen de armen van het kind en zijne beentjes, en zij zal moeten toegeven, dat het kind zijn eigen boomklimmende voorvader is, die meer gebruik maakte van zijn armen dan van zijn beenen om het gewicht zijns lichaams te dragen. Langzamerhand verliest de arm zijn oorspronkelijk overwicht in sterkte. Het kind verliest zijne neigingen tot grijpen. (Als het ten minste later geen zakkenroller wordt. *Red.*) Kortom, het is dan niet langer meer de ontbrekende schakel, het is een menschelijk wezen geworden, de broeder van Gorilla en Chimpansee, van deze alleen onderscheiden door ... het bewustzijn."

Zulke taal is verkondigd van een der eerste leerstoelen van het Protestantsche New-York! Op zulke gronden zou men willen, dat wij het aloude Bijbelverhaal verwierpen, om ons vast te houden aan ketens met zoo zwakke schakels! Met uw welnemen, Dr. Parkhurst, wij bedanken vooralsnog voor de eer van door U Chimpansees of Gorillas met bewustzijn genoemd te worden!

◆

De Oorlogskansen van Transvaal.

In *De Amsterdammer* heeft de heer J. A. Wormser een artikel geschreven over de waarschijnlijkheid, dat de oorlog tusschen Engeland en Transvaal in het voordeel van de Republiek zal uitvallen: verdedigend aldus een andere meening dan velen, die van oordeel zijn dat de republiek bij een oorlog aan het korste eind trokken zal. De Boeren, zegt de heer Wormser, zijn nog van de oude soort:

Heel phlegmatisch! Ze applaudisseeren niet: en ze roepen niet: "Hear! hear!" ze knikken maar eenvoudig van "ja" wanneer Oom Paul zegt: "Als ons samen vecht, val daar amper een dooie: maar als "ons" Roodbaatjes voor hé, benne alle schote kopschote."

"Och ja, oom; al te arme Colley! Ons ziet nie graag een manspersoon bloei nie, maar ons mik se maar op die voorhoofd, en dan leg ons zelf dadelijk so maar achter een klippie op ons buik."

Maar "ons" heeft nog veel meer dan goede Martini-geweren, waar "ons" al goed mee kan omgaan. Alle jongens van 12 à 14 jaar zijn hoofd voor hoofd best tegen een Roodbaaitje opgewassen. En de vrouwen zijn ook ietwat anders dan Engelsche ladies en schieten zoo mooi, dat ze in een Europeesch leger dadelijk afgeëxerceerd zouden worden. En "ons" heeft zoolang getreuzeld (want "ons" is langzaam van aard) dat over een maand de zomer begint met 130 à 140 hitte, waarbij een Europeesche huurling meer naar een bad, dan naar een marsch, laat staan naar een gevecht verlangt. En dan komt de herfst, dat wil zeggen het seizoen, waarin zelfs echte Afrikaanders in Transvaal last hebben van malaria. En "ons" hè een heel rare manier van vechten; zoo bij troepjes van vier of zes te paard met een paar Kaffers als "achterrijders."

Als "ons" loopen moet en de paarden dus geen dienst kunnen doen, staan die lieve dieren als palen te wachten zonder een poot te verzetten, al is het den geheelen dag. En onder 't rijden zwenkt, "ons" ze zóó plotseling in een hoek van 45, dat alle Europeanen zeggen: "Hoe is het mogelijk dat de kerels er niet afgegooid worden!" En ons land evenals Oranje Vrijstaat en de Karoo zijn er voor gemaakt om een groot leger van gebrek en ellende te laten omkomen; zonder boomen, zonder water, maar vol enge, kronkelende bergpassen; natuurlijke vestingen, die door een handjevol mannen te verdedigen zijn.

"Ons" vecht zoo: Oom Piet zag op een Zondagmorgen Roodbaaitjes op Amajubakoppie; en stuurde een opgeschoten jongen naar neef Frans. Toen neef Frans kwam, zei oom Piet: "Daar is Roodbaaitjes op die koppie, neef! Neem 150 man en maak die koppie schoon." En dat deed neef. Er gingen 150 naar boven; en kwamen 144 weer beneden: en er waren 550 levend en 250 dood afgegaan."

En behalve dat de Boeren op het oorlogspad ongeëvenaard zijn, worden ze nu door de Vrijstaters geholpen en zullen ze krachtdadige sympathie vinden bij de Afrikaners. Ja, zegt de schrijver ten slotte:

Ja, stond Transvaal moederziel alleen, dan was de toestand hachelijk. Toch zou er nog geen reden zijn om zoo maar vast te stellen wat voor duizenden Nederlanders een uitgemaakte zaak schijnt te zijn, dat de getalssterkte aan gehuurde verdedigers van het geweld per se machtiger is dan de zedelijke kracht van een volk, dat zijn hoogste goederen, eer en vrijheid verdedigt. Maar Transvaal staat niet alleen. De Transvaalsche Boeren hebben duizenden en duizenden familieleden en boezemvrienden in Natal, waar men zich nog de Engelsche roofzucht na Dingaans val herinnert; in Oranje-Vrijstaat waar ieder kind de beteekenis van den naam "Boomplaats" weet; in Kaapkolonie waar men slechts den naam van "Slachtersnek" behoeft te noemen, om de menschen dol te maken.

De allereerste voorwaarde voor een overwinning is *geloof* aan het goed recht van de zaak waarvoor men strijdt. En de tweede voorwaarde is *geloof* aan de overwinning zelve. De toongevende comités in Nederland rekenen naar 't schijnt anders. Zij tellen de neuzen en zeggen: Aan den eenen kant 30,000 à 40,000 en aan de andere zij 50,000 en als die doodgeschoten zijn, een tweede 50,000 tal; *dus* de andere zij wint het.

De Transvalers mogen God danken dat wij hun dáár niet in den weg loopen.

De rooskleurige beschouwing van schrijver, die Zuid-Afrika uit persoonlijk bezoek kent, wordt zeker door velen gedeeld. Laten wij hopen, dat deze zienswijze door de uitkomst wordt gerechtvaardigd.

FEUILLETONS.

Meermalen wordt van Katholieke zijde gewezen op het nadeel aan de goede zeden toegebracht door het lezen van slechte lectuur.

Op dit nadeel wordt thans ook van liberale zijde gewezen. In gezaghebbende Fransche bladen, waaruit de *N. R. Ct.* het overneemt — een onverdachte getuige — wordt geklaagd over de feuilletons van de volkscouranten.

Men vergiftigt het volk, ziedaar de volle waarheid. Het feuilleton werkt tot de verdierlijking mede, bijna even zeker als de alcohol. Niet alleen zijn die romans, in stuiverstukjes gesneden, van een verwonderlijke onnoozelheid, van een onnavolgbare vulgariteit van taal maar ze verpesten de lezers me, valsche denkbeelden, ontwikkelen de ongezonde belangstelling in de zeden van misdadigers, enz. — Tusschen haakjes wordt terecht opgemerkt, dat het kwaad geenszins uitsluitend in Frankrijk bestaat, voegt de *N. R. Ct.* er aan toe.

In een tijd dat alles nijverheid is, moest iets als het schrijven van zulke feuilletons ook wel heel en al nijverheid worden. De feuilletonfabricage gaat in Frankrijk precies als die van katoentjes of welke stof ook; er zijn wezenlijke werkplaatsen voor, misschien doen de gevangenissen ze al wel concurrentie aan! Ook het sweating-systeem bloeit er bij. De patroons zijn de menschen die de feuilletons onderteekenen. Zij geven hun naam. Tot het schrijven hebben ze geen tijd. Daar vinden ze maar al te gemakkelijk menschen voor.

Een van de leveranciers van naam — iemand die door protectie in korten tijd was vooruitgeschopt — had een feuilleton doen aannemen, uitsluitend op den titel: twintig-, dertig-, veertig-, vijftig-, zestigduizend regels — de lengte wordt bij de duizend regels vooruit bepaald — waarvan hij-zelf en niemand nog iets wist dan den naam, een echte drakennaam. Nu moest het ding verzonnen en geschreven worden. Hij was geen oogenblik ongerust. Hij had er zijn mannelijks voor. Doch zie, na eenigen tijd wordt de eigenlijke „schrijver" ziek en gaat dood. Toen zat de „aannemer" in de klem. Hij kon het verhaal toch zelf niet vervolgen, hij had er geen regel van gelezen, al stond zijn naam er telkens onder....

Toch zou dat wel moeten. Dus liet hij zich al de nummers der courant brengen, waarin een stuk feuilleton had gestaan. En juist begon hij een beetje thuis te raken in het spinrag van moorden, verduisteringen en andere griezeligheden, toen een onbekende hem kwam bezoeken.

— Meneer, zei die, de heer aan wien u 300 francs in de maand betaalde om dat feuilleton te schrijven, is overleden. U dacht zeker dat hij-zelf het maakte. Ik deed het voor hem tegen 150 francs in de maand. Ik kom u vragen, of u nu aan mij de 300 francs wil betalen, dan zet ik de vertelling voort....

NIEUWSBERICHTEN.

CURACAO.

Officieele berichten.

Bij Gouvernements-beschikking, dd. 11 November 1899, N° 651, is eene commissie benoemd, bestaande uit den Administrateur van Financiën als Voorzitter en de Heeren J. B. VAN DER LINDE SCHOTBORGH en A. JESURUN als leden, ten einde de in art. 3 van de verordening van 23/28 Februari 1899 (P. B. N° 5) beboelde lijst van de namen van hen, die op 1e Januari 1900 rijtuigen houden, op te maken.

⁂

Bij Gouvernements-beschikking, dd. 13 November 1899, N° 655, is:

1°. De Heer A. G. BRAUNS, hoofd der landsschool op Bonaire, bij het openbaar onderwijs op dit eiland werkzaam gesteld; en

2°. de Heer C. J. KRIJT, waarnemend Hoofd der landsschool op Bonaire, definitief als zoodanig benoemd.

⁂

Bij Gouvernements-beschikking, dd. 14 November 1899, N° 652 is benoemd tot lid van den Raad van justitie alhier de Heer J. THIELEN, oud Gezaghebber van Aruba.

Posterij.

Lijst van onafgehaalde en onbestelbaar bevonden brieven:

Prospero Baiz & C°., Isaac Baiz é hijos, David Baiz, Rafael Bethencourt, B. M. A. Correa, Morris E. Curiel, M. & J. Cardoze, B. D. Gomes Casseres, Delvalle & Correa, Pabloe Faneitoe, Esther Henriquez, Herman C. Henriquez & C°., Lavalle Hermanos, John Leupold, J. M. Lopez & fam:, Tomas D. Morales, J. C. Ringeling, Pedro Miguel Uban, Emilio Vrez.

Aangeteekende stukken: Arturo Alonso, H. H. R. Chapman, D. Schotborg, Wm. Spencer,

Niet voor bestelling vatbaar de volgende drukwerken geadresseerd aan: Wed: L. de Boer van Daalen, Wed: J. van Daalen Statius Muller en fam: en Mr. Sol C. Henriquez y fam.

Leger en Vloot.

Woensdag keerde *via Bonaire* H. Ms. *Sommelsdijk* van Puerto-Cabello terug, waarheen het ter bescherming van Hollandsche onderdanen gezonden was.

Justitie.

De zich noemende consul van Venezuela, REYES ROMERO U., is in verzekerde bewaring genomen. ZEd. heeft zich te verantwoorden over het verdwijnen van ± 600 gulden ten nadeele van den Venezolaanschen Kolonel A., die met hem in hetzelfde hôtel logeerde. De Venezolaansche belangen op Curaçao zouden wel veilig aan zulke handen toevertrouwd zijn geweest!

⁂

Men zegt, dat er in den winkel van E. MADURO op den berg van Pietermaai pogingen tot diefstal en brandstichting zijn gedean. De diefstal moet gelukt zijn, de brandstichting niet.

⁂

Evenzoo moet in een scheerwinkel aan den Waterkant een begin van brand ontstaan zijn, welke echter spoedig door de goede zorgen der politie gebluscht werd.

Aanbevelingen.

Onder verwijzing naar achterstaande advertentie maken wij gaarne melding van de ontvangst van eenige pakketten cigarrillos uit de bekende fabriek *La Coronación* alhier. Over het gehalte zullen kenners beter oordeelen dan wij; het uiterlijke, de verpakking is allernetst en draagt de welgeslaagde beeltenis van Mr. C. A. H. BARGE, gouverneur der Kolonie.

— Ook gewerd ons van de firma MOSES S. L. MADURO een flesch van den *Mount Vernon Pure Rye Whiskey*, die door genoemde firma in den handel gebracht wordt. Onder dankzegging voor de toezending wenschen wij den Heer MADURO een ruim debiet van zijn artikel.

Beleg en inname van Puerto Cabello.

Puerto Cabello is in handen van het gouvernement van CASTRO. Doch zonder slag of stoot is dat niet gegaan. 2500 man viel de stad van landzijde aan en wat de Venezolanen hun eskader noemen aan zeezijde. Daar is terdege gevochten. Generaal ANT. PAREDES had de stad in staat van tegenweer gesteld op eene wijze, die de bewondering wegdroeg der vreemde zee-commandanten. Daar heeft dan ook menig Castriaan het leven voor moeten laten en hadde het PAREDES niet aan ammunitie ontbroken, wie weet wie overwinnaar zou gebleven zijn. Er was Generaal PAREDES aangeboden vrij op een der aanwezige vreemde oorlogsbodems over te gaan; doch dit moest gebeuren vóór 6 uur 's morgens van 11 November. Toen, na het opraken van zijn ammunitie, PAREDES zag, dat zijn toestand onhoudbaar werd, vroeg hij, of hij alsnog op een der oorlogsbooten mocht overgaan, doch dit werd hem met reden èn door de commandanten èn door de belegerende generaals geweigerd, zoodat hij zich op genade heeft moeten overgeven. Men spreekt van 400 dooden en zwaargewonden. Ook Generaal PAREDES had een kogel door zijn hoed, langs zijn wang, door zijn jasmouw, enz. Aangaande de dooden doet het ons leed te moeten melden, dat het weer even barbaarsch is toegegaan als te Valencia en op andere plaatsen. Geen overheid ziet naar dooden en gewonden om. Met tientallen liggen ze te vergaan in de straten van Puerto Cabello zelf. Begint een lijk zóó te ontbinden, dat de lucht ondragelijk wordt, dan begiet men het met petroleum en verbrandt het, maar van begraven geen sprake meer ver-

dienstelijk hebben zich nog gemaakt de Doctoren der Holl. en Duitsche oorlogsbodems, die, na inname der stad, nog menigen gewonden soldaat hebben verbonden. PAREDES is gevankelijk naar Caracas gevoerd.

***

In tegenspraak met een gerucht, medegedeeld in ons vorig nummer, blijkt nu, dat MOCHO HERNÁNDEZ nog altijd in leven is en ergens in stilte zich voorbereidt, om zoo mogelijk CASTRO den schop te geven. Wat een toestand! Brrr!

Colombia.

Berichten uit deze republiek, ons aangebracht door reizigers komend van die streken, melden dat de revolutie veld wint. Ook San José de Cúcuta moet in handen der radicalen zijn. Het bericht heeft echter nog bevestiging noodig.

Oorlogsberichten.

De berichten van het oorlogsterrein zijn erg schaarsch. Eensdeels omdat de *Cable Français* ons tegenwoordig (buiten zijn schuld natuurlijk) erg ongelukkig bedient: voortdurend begint het *Diario del Comercio* zijne kolommen met het teleurstellende: Telegrafische berichten nog niet ontvangen. Anderdeels, omdat de Engelschen een erg scherp toezicht schijnen uit te oefenen op al hetgeen uit Zuid-Afrika kan gemeld worden. Het bericht der inname van Ladysmith en der gevangenneming van Gen. WHITE heeft zich nog niet bevestigd.

PROGRAMA

der muziekuitvoering te geven door de Weesjongens van Santa Rosa *op Woensdag 22 Nov. a. s. 's avonds van half zes tot half zeven in de kiosk vóór het Gouvernementshuis.*

1º Sutana tiscosa-Marcha .... P. Giannini.
2º Lucrezia Borgia-Duetto .... G. Donizetti.
3º Faust-Marcha y Valzer .... Gounod.
4º Ernani-Cavatina .... G. Verdi.
5º Galileo Galilei-Valzer .... R. Nobili.
6º La Dame de Coeur-Sinfonia .... G. Duval.
7º Inno Nacional Dominicano .... J. Reyes.
8º Pot-Pourri Olandese.

INGEZONDEN STUKKEN.

Geachte Redactie,

Toevallig de "Curaçaosche Courant" van 10 Nov. ter hand nemend, vond ik daarin eene advertentie van het bestuur van het *Geschied-, Taal-, Land- en Volkenkundig Genootschap voor de Ned. Antillen*, de leden oproepend tot de gewone Jaarlijksche Vergadering op 22 Nov. a. s. Ik verheugde mij, die advertentie te ontmoeten, wijl ze verleden jaar mijne aandacht totaal ontgaan was. Ik veroorloof mij daarom de vraag: zou het niet mogelijk zijn, voortaan die oproeping ook in andere couranten te doen plaatsen, opdat het velen leden niet ga, gelijk mij verleden jaar? Misschien zou dan de slotalinea kunnen vervallen, die luidt: "Bij onvoldoende opkomst der leden zal deze vergadering worden verdaagd tot 6 Dec. a. s."

Mij dunkt, dat onvoldoende opkomst door niets zoozeer in de hand gewerkt wordt, als door onvoldoende bekendheid met ure en plaats der vergadering.

U dankzeggend enz.

EEN CONTRIBUEEREND LID.

Curaçao, 16 Nov. 1899.

Ingezonden Mededeelingen.

NEDERLAND.

Aardbevingen in Ned. Indië.

Bij het Departement van Koloniën is ontvangen het volgende van 13 Oct. gedagteekende telegram van den Gouv. Generaal van Nederlandsch Indië:

„Aardbeving met vloedgolf verwoestte in den nacht van negen en twintig September vele negorijen aan de Zuidkust van Ceram, voornamelijk aan de Elpapoetihbaai.

„Volgens voorloopige opgaaf 4000 dooden en vijfhonderd gewonden.

„De bezetting van Amahei en de posthouders aldaar en te Kairatoe bleven gespaard."

Aan het *Hbld.* wordt bovendien geseind, dat de stad Amahei geheel verwoest is.

Bij de Tweede Kamer is ingekomen een wetsontwerp tot verhooging van een paar artikelen van Hoofdstuk (VI Marine) der Staatsbegrooting en tot het verminderen van andere artikelen dier begrooting, waarop werd overgehouden.

Voor den bouw van het pantserdekschip "Zeeland" o. a. kon een bedrag van f 31.500 niet meer worden gekweten uit de begrooting voor het dienstjaar 1897. Voorts zijn eenige meerdere kosten ontstaan voor pantserplaten van de „Noord-Brabant" en de verhooging van kolenprijzen in verband met de werkstakingen te Wales. Ook de latere afreis naar Oost-Indië van Hr. Ms. pantserdekschepen "Holland" en "Friesland" veroorzaakten meerdere kosten.

BUITENLAND.

Rome.—De Katholieke bladen te Rome verhalen een treffende bijzonderheid omtrent een jeugdig noorsch ingenieur, Barman Arne genaamd. Deze, uitvinder van een met electriciteit werkend verwarmingstoestel, dat tegelijkertijd licht en warmte voortbrengt, kwam dezer dagen te Rome, ten einde twee van zijn toestellen, de eerst vervaardigde, als geschenk, den H. Vader aan te bieden. De Paus ontving hem in bijzondere audiëntie in gezelschap van een tolk. Deze verschafte aan Z. H. inlichtingen omtrent den onverpoosden arbeid van den uitvinder, die drie jaar lang had gearbeid, om het resultaat van zijn uitvinding te schenken aan Leo XIII, voor wien hij, ofschoon Protestant, de meest geestdriftige bewondering gevoelt. De H. Vader, getroffen door het feit, dat de jonge man geen andere belooning verlangde dan den zegen van den Vader der Christenheid, schonk hem dien van gansche harte en gaf den opgetogen jongen man ook een medaille met 's Pausen beeltenis. Barman was diep getroffen door de vriendelijke en hartelijke woorden des H. Vaders, die hem aanmoedigde om met zijn nuttigen en met succès bekroonden arbeid ijverig voort te gaan, en hem uitnoodigde „eens spoedig bij hem terug te komen." Deze uitnoodiging van den Paus heeft den jongen Noor doen besluiten zich metterwoon te Rome te vestigen.

Italie. — *De Italiaansche minister Bonasi aan het werk.* De Italiaansche minister van Justitie Bonasi heeft voor zekeren tijd de schorsing bevolen van de uitbetaling der rente van het *beneficie*, toekomend aan den bisschop van Sorrente, mgr. Giustiniani. Wat deze kerkvoogd dan wel misdeed? Niets meer of minder dan een berisping toedienen en den handkus weigeren aan zekeren kanunnik Parasandolo! Deze had nl. niet willen voldoen aan het verlangen van zijn bisschop, om hem kennis te doen nemen van den tekst eener door hem te houden rede, waarin aan het regeerend Huis van Savoie op een voor het katholiek gevoel opvallend zonderlinge wijze hulde werd gebracht. De inkomsten, den bisschop onthouden (de Italiaansche bisschoppen genieten nl. van de Regeering geen toelage, maar hebben beneficies van meer of minder beteekenis) zullen nu worden geschonken aan een instelling van weldadigheid.

Men behoeft niet te vragen van welken geest deze maatregel het uitvloeisel is.

Immers, de bisschop was hier in zijn volste recht. De verplichting voor geestelijken, om redevoeringen voordat zij in het openbaar gehouden worden, te onderwerpen aan het oordeel van den bisschop, was zooals de *Osservatore Romano* opmerkt, nog pas opnieuw bevestigd in de *Synodus Dioecesana*; reden te meer voor den Staat om zich hier geheel te houden buiten deze quaestie van zuiver kerkelijke discipline. Bovendien: kanunnik Parasandalo heeft niet geaarzeld zijn misstap te erkennen.

Frankrijk. — De *Siècle* verneemt, dat de minister van koloniën een plan tot reorganisatie van het bestuur der Fransche bezittingen in West-Afrika heeft opgemaakt, om een eind te maken aan de geldverspilling aldaar. De militaire overheid, die verleden jaar 4 millioen meer uitgaf dan toegestaan was, zal voortaan onder toezicht van de burgerlijke overheid gesteld worden. De nieuwe bestuursinrichting wordt dan dezelfde als die van Indo-China. Een gouverneur-generaal heeft een opperbevelhebber van de troepen onder zich. Het land wordt verdeeld in vier districten en Soedan zelf in vier afdeelingen, met militaire commandanten in de twee afdeelingen, waar (zooals in het noorden, tegen de Toearegs) verdedigingsmaatregelen nog noodig zijn. Maar geen krijgsverrichtingen zullen voortaan ondernomen kunnen worden zonder toestemming van den gouverneur-generaal, die in alle twijfelachtige gevallen met de Regeering te Parijs moet raadplegen.

De regeering denkt aldus 2 millioen 's jaars op de bestuurskosten van de West-Afrikaansche bezittingen te kunnen bezuinigen.

—Het scheidsgerecht, dat sedert 15 Juni te Parijs heeft gezeteld tot regeling der grens-quaestie tusschen Venezuela en Britsch-Guyana heeft onlangs uitspraak gedaan. De voorzitter, prof. Martens, die als vijfde lid werd gekozen, deed uitkomen, dat voor den eersten keer de regeling was toegepast, welke de Haagsche conferentie had aangenomen voor scheidsrechtelijke zaken, en dat de uitspraak met algemeene stemmen was verkregen.

Het vonnis komt weder op een tusschenweg tusschen de grensbepalingen van 1881 door lord Granville en den heer de Rojas voorgesteld. Het laat Engeland in het bezit van den linker-oever van den Essequibo, maar niet van de monding van den Orinoco, noch van de goudvelden van den Yuruari.

Gratie voor Arton.— De President der Fransche Republiek heeft het besluit geteekend, waarbij gratie wordt verleend aan den bekenden Panamist Arton. 't Is een schande voor Frankrijk, maar Loubet is ook een Panamist en de eene hond bijt den andere niet.

—De Fransche anti-clericalen hebben zich weer eens het genoegen gegund in de begrootingscommissie der Kamer het krediet voor den gezantschapspost bij het Vaticaan te schrappen. Nogwel met 13 tegen ; stemmen. Het is niet de eerste maal, dat zulks geschiedt. Maar altijd wordt de post door de Kamer, op aansporing der regeering, weer hersteld.

Dat zulks ook thans weer zal geschieden, is buiten kijf. Reeds beginnen liberale bladen als de *Temps* het votum der commissie aan een scherpe critiek te onderwerpen.

Zal nu, vraagt de *Temps*, de commissie het crediet herstellen? Misschien zal de regeering haar dit vragen: maar in elk geval zal zij voor de Kamers het handhaven verdedigen van het gezantschap, van welks nut zij (de regeering) zeker overtuigd is; anders had zij er geen post voor op de begrooting uitgetrokken.

Verder betoogt het blad dan de noodzakkelijkheid van het onderhoud van vriendsdhappelijke betrekking met den Heiligen Stoel. "Zouden wij betrekkingen afbreken, welke onvermijdelijk zijn voor ons optreden in het Oosten? Zouden wij op een goedkoope manier den verheven grijsaard bedroeven, die steeds zulk een welwillendheid toont tegenover ons land en onze republikeinsche instellingen? Zouden wij onze buitenlandsche mededingers in de kaart spelen, die reeds diplomaten aan het Vaticaan hebben en gaarne te hunnen bate den invloed van den katholieken godsdienst zouden confisqueeren, terwijl zij zelf een anderen godsdienst blijven belijden?"

De heer Léon Bourgeois heeft indertijd als minister en als kamerlid het handhaven van het gezantschap aan het Vaticaan verdedigd. En als een radicaal zulks doet, zou men dan minder mogen verwachten van een ministerie, waarvan de heer Waldeck-Rousseau aan het hoofd staat?

Ook de *Figaro* verdedigt het gezantschap aan het Vaticaan; de heer Cornély gaat zelfs zoover te schrijven: "Als het gezantschap van Frankrijk bij het Vaticaan niet bestond, zou het moeten uitgevonden worden. Nu het bestaat, mag het dus in geen geval opgeheven worden. Men moest er veeleer nog een tweede bij in het leven roepen."

— Men zegt, dat de regeering omgaat met het plan, om uit Frankrijk alle niet-erkende orden uit te drijven. Dat wil dus zeggen, alle nieuwere congregatiën enz., kortom verreweg de meeste geestelijke orden. Dan zouden we de afkeerwekkende tooneelen uit den tijd van Jules Ferry weer te aanschouwen krijgen, toen de kloosterpoorten werden opengebroken, vreedzame nonnen op straat geworpen en arme grijsaards van hun onderdak beroofd werden.

Maar wat hinderen die menschen u? roept Coppée den anti-clericalen verontwaardigd toe. Zij onderwijzen kinderen, zij verplegen de zieken in de gasthuizen, zij bidden tot God om barmhartigheid voor dege-

nen, die Hem lasteren. Wat staat u dan in hen tegen? Hunne levenswijs? Misschien acht gij die een scherp contrast op de uwe. Zij zijn arm, en gij knielt voor het gouden kalf; zij zijn kuisch, en gij brast in ontucht; zij zijn nederig en gehoorzaam, terwijl gij lijdt aan hoogmoedswaanzin en altijd geneigd tot opstand.

„Ja, dat is de reden van uwen haat. Hun voorbeeld is u ondraaglijk, en nu gij ze niet kunt navolgen, wilt gij ze wegjagen, in de hoop zelfs de herinnering te vergeten aan hunne deugden, die u het schaamrood op het voorhoofd jagen."

Transvaal.—*Kruger en Richelieu.* Bij den *Figaro* heeft men uitgesnuffeld, dat president Kruger in familierelatie staat met.... kardinaal De Richelieu, den bekenden minister van Lodewijk XIV, op twee manieren zelfs: door eerste vrouw en zijn tweede, de tante en de nicht. De eerste was een Du Plessis, — de geslachtsnaam van De Richelieu— en stamde af van een Franschen chirurg, die in de zeventiende eeuw in Zuid-Afrika was gekomen, uitgezonden door de Oost-Indische Compagnie. Zij stierf en werd spoedig door haar eenigen zoon in het graf gevolgd. De tweede vrouw, even eens een Du Plessis, leeft nog.

— *Katholieken' en Israëlieten in Transvaal.* „Nu het volk zal te beslissen hebben over de vraag, of de burgers, die den katholieken of den israëlietischen godsdient belijden, in alle opzichten hetzelfde politieke status in de Z. A. R. zullen krijgen als de belijders van de protestantsche gezindten, verdient het opmerking," schrijft *De Volksstem*, "dat thans onder degenen die in Europa sympathiseeren met de Transvaalsche zaak, de Joden en Katholieken niet zijn achtergebleven. „Ofschoon in Frankrijk de anti-Dreyfusianen, met andere woorden de anti-semieten, het krachtigst optreden ten gunste van de Boeren, terwijl de Pers der Dreyfusianen — we noemen o. a. Yves Guyot, den vriend van Chamberlain —over het algemeen de Britsche politiek in Zuid-Afrika verdedigt, en ofschoon ook in Duitschland de couranten, welke onder joodsche invloeden staan, koud water trachten te gooien op de Germaansche belangstelling voor de Boeren-Staten, omdat de beursjobbers in Duitschland Groot-Brittanië naar de oogen moeten zien, toch zijn de Israëlieten in zake de Anglo-transvaalsche ruziе op de hand der Afrikaners. Hetzelde valt waar te nemen bij de Katholieken, speciaal in Nederland. Er is geen comité, er is geen vergadering, waar aan de Boeren steun wordt gegeven, of katholieke geestelijken en leiders van katholieke genootschappen en vereenigingen nemen, tegelijk' met de Protestanten, ijverig deel aan de Traansvaal- of Vrijstaatgezinde betoogingen.

„De billijkheid eischt om op deze verschijnselen de aandacht te vestigen."

ADVERTENTIEN.

BEKENDMAKING.

De publieke verkoop van ZILVEREN, GOUDEN en JUWEELEN VOORWERPEN, beleend ter *Spaar- en Beleenbank* van 1 Januari t/m 30 Juni 1897, onder N°. 7187 G t/m N°. 1787 H, zal plaats hebben op Donderdag den 23sten November a. s. en volgende dagen.

Belanghebbenden worden verzocht den verkoop te voorkomen, door de aanzuivering der verschuldigde interesten.

Curaçao, den 16den November 1899.

De Voorzitter,

M. P. CURIEL.

Señales de Peligro.

¿Contrae Ud. un resfriado cada vez que hay un cambio de temperatura? ¿Siente Ud. irritada ó llagada la garganta? Experimenta Ud. fuertes punzadas en el pecho?

¿Ignora Ud. que estas son las alarmantes señales del peligro, indicadoras de la pulmonía, la bronquitis, ó la misma tisis?

¿Si está Ud. adolorido y ha enflaquecido recientemente, alarmantes en verdad son esas señales. Este es el problema que tiene Ud. que resolver. "¿Poseo la vitalidad suficiente para desembarazarme de estas enfermedades?" Es fácil precaver. La

Emulsión de Scott

impide la tisis y un millar de enfermedades más que atacan á los débiles y á los de sangre empobrecida.

La EMULSION DE SCOTT es el modelo de los remedios, el remedio por excelencia para la inflamación de la garganta y los pulmones, los resfriados, la bronquitis y la tisis. Es una medicina-alimento de una potencia notable. Alimento, porque nutre el cuerpo, y medicina porque sana las condiciones morbosas.

SCOTT & BOWNE, Quimicos, New York.

De venta en las Boticas.

Rehusense las imitaciones y las "preparaciones sin sabor" y "vinos" llamados "preparaciones de aceite de hígado de bacalao" pero que no lo contienen.

BOTICA CENTRAL

DE LANNOY & C°.

Overzijde— Breedestraat.

Groot voorraad van artsenijen en van de allernieuwste patentmiddelen; allervoortreffelijkste wijnen van de beste merken; heerlijke siropen; sodawater; brillen van allerhande soorten; allerfijnste en allerwelriekendste parfumerieën; cacao en chocolade van verschillende merken; uitgezochte confituren; sigaren uit de meest geroemde fabrieken, enz., enz., enz.

Agentuur van het gerenommeerde

"LA CORONACION"

REAL FABRICA DE CIGARRILLOS

Otrabanda, Calle Ancha.

Los cigarrillos de esta afamada Fábrica están elaborados con los mejores materiales de la Habana.

ALGODON, PECTORAL, TRIGO, BERRO ETC. ETC.

SE VENDEN POR MAYOR Y AL DETAL

en todos los Almacenes, Botiquines, Boticas y Tiendas de Curaçao, Bonaire, Aruba, Trinidad, Venezuela, Haiti, Colombia, etc. etc.

En esta fábrica encontrarán los fabricantes

PAPEL PARA CIGARRILLOS, PICADURAS DE PRIMERA CLASE ETC

Lans' extra Stout, door meer dan duizend geneeskundigen in Nederland en verreweg door de meeste van Curaçao aanbevolen; van het heerlijke bier **El Ciervo,** het deugdelijkste voor de tropische gewesten, om de geringe hoeveelheid alcohol, welke het bevat; van de **Elixir de Capuchino,** bereid door H. Suels, het groote en onfeilbare geneesmiddel voor de spoedige genezing der vrouwenkwalen.

Alles tegen schappelijke prijzen.

ANUNCIO.

Bendementoe di PREENDANAN di PLATA, ORO i DJAMANTA koe tin placa fiá ariba nan na *Spaar- en Beleenbank*, esta esnan for di 1 di Januari té 30 di Juni 1897 bao di N°. 7187 G té N°. 1787 H, lo toema lugá dia Huebes 23 di November i dia nan koe ta sigi.

Ta jama interesadonan di bin paga nan interes, afin di evita nan bendementoe.

Curaçao, 16 di November 1899.

President,

M. P. CURIEL.

Fotografia Soublette.

Este muy conocido Taller ofrece de nuevo sus trabajos á sus numerosos clientes, acaba de recibir máquinas de las últimas invenciones y tiene constantemente de venta aparatos é ingredientes frescos para el arte fotográfico.

HORAS DE TRABAJO
de 8 A. M.—4 P. M.

DE INTEEKENING

is opengesteld op den

"*Diccionario Papiamentoe-Hoelandés i Hoelandés-Papiamentoe*

DOOR

ALFREDO F. SINTIAGO

Nadere informaties te bekomen te Willemstad, Kerkstraat N°. 195 of in den Boekhandel van de Heeren A. Bethencourt en Zonen, Willemstad.

LUZ DIAMANTE,

LONGMAN & MARTINEZ,

NEW YORK.

Libre de Explosión, Humo y Mal Olor.

— De Venta Por —

Las Ferreterias y Almacenes de Viveres.

TIJD TAFEL

der stoomschepen van "the Red D Line" tusschen

NEW-YORK.

PUERTO RICO, VENEZUELA en CURAÇAO.

1899.	Caracas	Philph^a	Caracas	Philph^a	Caracas	Philph^a
Vertrekt van New York	Oct. 6	Oct. 23	Nov. 4	Nov. 23	Dec. 6	Dec. 23
Doet San Juan aan	,, 11	,, 28	,, 9	,, 28	,, 11	,, 28
" Ponce ,,	,, 12	,, —	,, 10	,, —	,, 12	, —
,, Curaçao ,,	,, 14	,, 30	,, 12	,, 30	,, 14	,, 30
Komt aan te La Guayra	,, 15	,, 31	,, 13	Dec. 1	,, 15	,, 31
Vertrekt van ,,	,, 18	Nov 3	,, 16	,, 4	,, 18	Jan. 4
Komt aan te Pto. Cabello	,, 19	,, 4	,, 17	,, 5	,, 19	,, 5
Vertrekt van ,,	,, 20	,, 6	,, 18	,, 6	,, 20	,, 5
Komt aan te Curaçao	,, 21	,, 7	,, 19	,, 7	,, 21	,, 6
Vertrekt van ,,	,, 22	,, 7	,, 20	,, 8	,, 22	,, 7
Doet La Guaira aan	,, 23	,, 8	,, 21	,, 9	,, 24	,, 8
,, Ponce ,,	,, 25	,, 10	,, 23	,, 11	,, 26	,, 10
,, San Juan	,, 26	,, 11	,, 24	,, 12	,, 27	,, 11
Komt aan te New-York	,, 31	,, 16	, 29	,, 17	Jan. 1	,, 16

STOOMSCHIP "MERIDA."

Vertrekt van Curacao	Oct. 14	Oct. 30	Nov. 13	Nov. 30	Dec. 14	Dec. 30
Komt aan te Maracaibo	,, 15	,, 31	,, 14	Dec. 1	,, 15	,, 31
Vertrekt van ,,	,, 19	Nov. 5	,, 17	,, 5	,, 19	Jan. 5
Komt aan te Curacao	,, 20	,, 6	,, 18	,, 6	20	, 6
Vertrekt van ,,	—	,, 7	—	,, 8	—	,, 8
Komt aan te Maracaibo	—	,, 8	—	,, 9	—	,, 9
Vertrekt van ,,	—	,, 10	—	,, 12	—	,, 11
Komt aan te Curacao	—	,, 11	—	,, 13	—	,, 12

SS. "HILDUR" en "A. R. THORP."

	Hildur	A.R.Thorp	Hildur	A.R.Thorp	Hildur	A.R.Thorp
Vertrekt van New York	Oct. 12	Oct. 28	Nov. 11	Nov. 28	Dec. 12	Dec. 28
Komt aan te Curacao	,, 21	Nov. 6	,, 20	Dec. 7	,, 21	Jan 6
Vertrekt van ,,	,, 22	,, 7	,, 21	,, 8	,, 22	,, 8
Komt aan te Maracaibo	,, 23	,, 8	,, 22	,, 9	,, 23	,, 9
Vertrekt van ,,	,, 29	,, 14	,, 28	,, 15	,, 30	,, 14
Komt aan te Curacao	,, 30	,, 15	,, 29	,, 16	,, 31	,, 15
Vertrekt van ,,	,, 30	,, 15	,, 29	,, 16	,, 31	,, 15
Komt aan te New York	Nov. 8	,, 24	Dec. 8	,, 25	Jan. 9	,, 24